

Διαζύγιο - Βουλγαρία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις έκδοσης διαζυγίου;
- 2 Ποιοι είναι οι λόγοι διαζυγίου;
- 3 Ποιές είναι οι νομικές συνέπειες του διαζυγίου όσον αφορά:
 - 3.1 τις προσωπικές σχέσεις των συζύγων (π.χ. επώνυμο);
 - 3.2 την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων;
 - 3.3 τα ανήλικα τέκνα των συζύγων;
 - 3.4 την υποχρέωση καταβολής διατροφής στον άλλο σύζυγο;
- 4 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «δικαστικός χωρισμός»;
- 5 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις του δικαστικού χωρισμού;
- 6 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες του δικαστικού χωρισμού;
- 7 Τι σημαίνει στην πράξη η έννοια «ακύρωση του γάμου»;
- 8 Ποιοι είναι οι λόγοι ακύρωσης του γάμου;
- 9 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες της ακύρωσης ενός γάμου;
- 10 Υπάρχουν εναλλακτικά εξωδικαστικά μέσα επίλυσης των θεμάτων που αφορούν ένα διαζύγιο, χωρίς προσφυγή στη δικαιοσύνη;
- 11 Πού πρέπει να καταθέσω την αίτηση αγωγής διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου; Ποιες είναι οι επίσημες διαδικασίες και ποια τα σχετικά έγγραφα που πρέπει να συνυποβάλλονται με την αγωγή;
- 12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για τα έξοδα της διαδικασίας;
- 13 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου;
- 14 Τι πρέπει να κάνω για να επιτύχω αναγνώριση στο παρόν κράτος μέλος απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού /ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;
- 15 Ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την προσβολή της αναγνώρισης απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;
- 16 Ποιο δίκαιο εφαρμόζεται από το δικαστήριο στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαζυγίου μεταξύ συζύγων που δεν διαμένουν στο παρόν κράτος μέλος ή που έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

1 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις έκδοσης διαζυγίου;

Στο βουλγαρικό δίκαιο αναγνωρίζονται οι ακόλουθοι τρόποι λύσης του γάμου με έκδοση διαζυγίου:

- αίτηση συναινετικού διαζυγίου σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 51 του Οικογενειακού Κώδικα (*Semeen kodeks*)
- αίτηση διαζυγίου λόγω σοβαρού και ανεπανόρθωτου κλονισμού του γάμου σύμφωνα με το άρθρο 49 του Οικογενειακού Κώδικα

- αίτηση διαζυγίου άνευ υπαιτιότητας λόγω σοβαρού και ανεπανόρθωτου κλονισμού του γάμου που εμπεριέχει συμφωνία μεταξύ των συζύγων σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 4 του Οικογενειακού Κώδικα.

Στο συναινετικό διαζύγιο, οι δύο σύζυγοι καταθέτουν από κοινού αίτηση διαζυγίου στο πρωτοδικείο (*rayonen sad*), η οποία εμπεριέχει τη συμφωνία τους για έκδοση διαζυγίου σύμφωνα με το άρθρο 50 του Οικογενειακού Κώδικα. Με αυτή τη συμφωνία, οι σύζυγοι πρέπει να διευθετούν θέματα σχετικά με την κατοικία των τέκνων, την άσκηση των δικαιωμάτων γονικής μέριμνας, τα δικαιώματα επικοινωνίας και τη διατροφή των τέκνων, τη διανομή της περιουσίας, τη χρήση της οικογενειακής κατοικίας, τις υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ των συζύγων και τη χρήση του οικογενειακού ονόματος. Η εν λόγω συμφωνία πρέπει να επικυρωθεί από το δικαστήριο αφού το τελευταίο εξακριβώσει ότι προστατεύεται το συμφέρον των τέκνων. Εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι η συμφωνία είναι ελλιπής ή ότι είναι ανεπαρκής η προστασία των συμφερόντων των τέκνων, τότε ορίζει προθεσμία για τη διόρθωση αυτών των ελαττωμάτων. Σε περίπτωση μη διόρθωσης των ελαττωμάτων εντός της οριζόμενης προθεσμίας, το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση διαζυγίου.

Σε περίπτωση αίτησης διαζυγίου λόγω σοβαρού και ανεπανόρθωτου κλονισμού του γάμου, η αίτηση κατατίθεται από έναν εκ των συζύγων. Η αίτηση εξετάζεται από το πρωτοδικείο (*rayonen sad*) στον τόπο κατοικίας του αιτούντος. Το δικαστήριο κρίνει αυτεπάγγελα σχετικά με το ζήτημα της υπαιτιότητας για τον κλονισμό του γάμου, καθώς και σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων γονικής μέριμνας, το δικαίωμα επικοινωνίας με τα εντός γάμου τέκνα και τη διατροφή τους, τη διανομή της περιουσίας, τη χρήση της οικογενειακής κατοικίας, τις υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ των συζύγων και τη χρήση του επωνύμου του συζύγου. Οι κανόνες αυτοί ισχύουν όταν οι σύζυγοι δεν έχουν συνάψει προγαμιαίο συμφωνητικό που να ρυθμίζει τις προαναφερθείσες σχέσεις σε περίπτωση διαζυγίου.

Σε περίπτωση κατάθεσης αίτησης διαζυγίου, οι σύζυγοι έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν ότι έχουν καταλήξει σε συμφωνία στην οποία υποχρεούνται να συμφωνήσουν σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων γονικής μέριμνας, το δικαίωμα επικοινωνίας με τα εντός γάμου τέκνα και τη διατροφή τους, τη διανομή της περιουσίας, τη χρήση της οικογενειακής κατοικίας, τις υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ των συζύγων και τη χρήση του επωνύμου του συζύγου. Το δικαστήριο θα κρίνει το ζήτημα της υπαιτιότητας μόνο εάν του ζητηθεί ρητώς από έναν ή αμφότερους τους συζύγους, ωστόσο, επιβάλλεται να διαπιστώσει εάν συντρέχει λόγος λύσης του γάμου, δηλαδή σοβαρός και ανεπανόρθωτος κλονισμός της έγγαμης σχέσης.

2 Ποιοι είναι οι λόγοι διαζυγίου;

Αναφορικά με το συναινετικό διαζύγιο:

συναινετικό διαζύγιο εκδίδεται βάσει δήλωσης των συζύγων σχετικά με την επίσημη και ακλόνητη αμοιβαία συναίνεσή τους για τη λύση του γάμου. Το δικαστήριο δεν εξετάζει τα κίνητρα των συζύγων για λύση του γάμου.

Αναφορικά με το διαζύγιο κατ' αίτηση:

Διαζύγιο κατόπιν κατάθεσης της σχετικής αίτησης εκδίδεται λόγω σοβαρού και ανεπανόρθωτου κλονισμού του γάμου. Δεν υφίσταται νομικός ορισμός της έννοιας του «σοβαρού και ανεπανόρθωτου κλονισμού του γάμου». Σύμφωνα με τη νομική θεωρία και την ερμηνευτική νομολογία του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου (*Varhoven kasatsionen sad*), σοβαρός και ανεπανόρθωτος κλονισμός του γάμου συντρέχει όταν ο δεσμός του γάμου υφίσταται τυπικά, αλλά στερείται οποιασδήποτε ουσίας σύμφωνα με τα χρηστά ήθη και τον νόμο. Ο σοβαρός και ανεπανόρθωτος κλονισμός του γάμου είναι μια αντικειμενική κατάσταση που πρέπει να διαπιστώνεται κατά περίπτωση. Επιτρέπονται όλα τα αποδεικτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των προφορικών μαρτυριών. Ο νόμος δεν θέτει απόλυτες προϋποθέσεις σχετικά με τον σοβαρό και ανεπανόρθωτο κλονισμό του γάμου. Η νομολογία αποδέχεται ως λόγους κλονισμού, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τη μοιχεία, την παρατεταμένη εν τοις πράγμασι διάσταση των συζύγων, την κατάχρηση αλκοόλ ή άλλων ναρκωτικών ουσιών, τη σωματική και ψυχολογική βία και τη συνεχή παραμέληση της οικογένειας. Ο νέος Οικογενειακός Κώδικας δεν επιβάλλει πλέον στο δικαστήριο να κρίνει αυτεπάγγελα θέματα σχετικά με την υπαιτιότητα για τον κλονισμό του γάμου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου ένας ή αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν ζητήσει ρητά την έκδοση δικαστικής απόφασης επί του ζητήματος. Ωστόσο, ελλείψει συμφωνίας, το ζήτημα της υπαιτιότητας παραμένει καθοριστικό για την έκδοση απόφασης επί θεμάτων που αφορούν την άσκηση των δικαιωμάτων γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με τα τέκνα που έχουν γεννηθεί εντός γάμου και τη διατροφή τους, καθώς και τη χρήση της οικογενειακής κατοικίας.

3 Ποιές είναι οι νομικές συνέπειες του διαζυγίου όσον αφορά:

3.1 τις προσωπικές σχέσεις των συζύγων (π.χ. επώνυμο);

Μετά την έκδοση διαζυγίου, το δικαστήριο δύναται να αποφασίσει ότι ένας εκ των συζύγων δύναται να επανέλθει στη χρήση του αρχικού, προ του γάμου επωνύμου του.

3.2 την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων;

Με τον νέο Οικογενειακό Κώδικα θεσπίζονται διάφορα περιουσιακά καθεστώτα μεταξύ των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου: το εκ του νόμου προβλεπόμενο καθεστώς της κοινοκτημοσύνης το εκ του νόμου προβλεπόμενο καθεστώς της περιουσιακής αυτοτέλειας και το συμβατικό περιουσιακό καθεστώς.

1. Το καθεστώς κοινοκτημοσύνης συνεπάγεται εξ αδιαιρέτου συγκυριότητα επί όλων των περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των καταθέσεων σε μετρητά, τα οποία αποκτώνται κατά τη διάρκεια του γάμου. Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία ανήκουν από κοινού στους δύο συζύγους, ανεξάρτητα από το όνομα του/της συζύγου υπό το οποίο αποκτήθηκαν, εάν αποκτήθηκαν με κοινή συνεισφορά αμφότερων των συζύγων. Η κοινή συνεισφορά των συζύγων μπορεί να έχει τη μορφή επένδυσης κεφαλαίων ή εργασίας, φροντίδας των τέκνων και οικιακής εργασίας. Η κοινή συνεισφορά τεκμαίρεται με την επιφύλαξη αποδείξεως του εναντίου.

Η προσωπική περιουσία κάθε συζύγου αποτελείται από περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν προ γάμου και από κληρονομίες και δωρεές που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του γάμου. Τα κινητά περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται από έναν εκ των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου για δική του συνήθη προσωπική χρήση ή για την άσκηση του επαγγέλματός του θεωρούνται προσωπική του περιουσία.

Μετά την έκδοση διαζυγίου, η συζυγική περιουσία μετατρέπεται σε κανονική περιουσία.

2. Το καθεστώς περιουσιακής αυτοτέλειας

Τα δικαιώματα που αποκτώνται από κάθε σύζυγο κατά τη διάρκεια του γάμου διατηρούνται στο όνομα του εν λόγω συζύγου αλλά, μετά τη λύση του γάμου κατόπιν αίτησης διαζυγίου, κάθε σύζυγος δικαιούται να αποκτήσει μερίδιο επί της αξίας των δικαιωμάτων που απέκτησε ο έτερος σύζυγος κατά τη διάρκεια του γάμου, στον βαθμό που ο αιτών σύζυγος συνεισέφερε με την εργασία του, τα οικονομικά του μέσα του, τη φροντίδα των τέκνων, την οικιακή εργασία ή με άλλο τρόπο. Τα έξοδα για την κάλυψη των οικογενειακών αναγκών επιβαρύνουν αμφοτέρους τους συζύγους οι σύζυγοι έχουν από κοινού την ευθύνη ανάληψης των υποχρεώσεων εκπλήρωσης τρεχουσών οικογενειακών αναγκών.

3. Το συμβατικό περιουσιακό καθεστώς

Σύμφωνα με τον νέο Οικογενειακό Κώδικα, οι σύζυγοι μπορούν να συνάπτουν γαμικό σύμφωνο. Πρόκειται για νέα δυνατότητα που παρέχει το βουλγαρικό δίκαιο. Το γαμικό σύμφωνο συνάπτεται από τους συζύγους είτε πριν είτε μετά την τέλεση του γάμου. Το γαμικό σύμφωνο περιορίζεται σε ρυθμίσεις σχετικά με τη διανομή της περιουσίας μεταξύ των συζύγων, ήτοι: τα δικαιώματα των συζύγων επί της περιουσίας που αποκτάται κατά τη διάρκεια του γάμου τα δικαιώματα των συζύγων επί της περιουσίας που τους ανήκε πριν από την τέλεση του γάμου τον τρόπο διαχείρισης και διάθεσης της περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης της οικογενειακής κατοικίας την κατανομή των εξόδων και των υποχρεώσεων μεταξύ των συζύγων τις περιουσιακές επιπτώσεις σε περίπτωση διαζυγίου τις υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου και σε περίπτωση διαζυγίου τη διατροφή των τέκνων που γεννιούνται εντός γάμου. Ρυθμίσεις σχετικά με τη μετατροπή της προγαμιαίας περιουσίας ενός εκ των συζύγων σε κοινή περιουσία δεν είναι παραδεκτές. Το γαμικό σύμφωνο απαγορεύεται να περιέχει διατάξεις για συμφωνίες προ του θανάτου, εξαιρουμένων των ρυθμίσεων σχετικά με τα μερίδια των συζύγων, μετά τη λύση του γάμου, επί περιουσιακών στοιχείων που έχει συμφωνηθεί ότι αποτελούν κοινή περιουσία. Το εκ του νόμου προβλεπόμενο καθεστώς της κοινοκτημοσύνης ισχύει για τις περιουσιακές σχέσεις που δεν ρυθμίζονται βάσει του γαμικού συμφώνου.

Ανεξάρτητα από το περιουσιακό καθεστώς που επιλέγεται από τους συζύγους, για τη διάθεση της οικογενειακής κατοικίας ισχύει το γενικό καθεστώς, δηλαδή όταν η οικογενειακή κατοικία συνιστά περιουσιακή περιουσία ενός εκ των συζύγων, για να διατεθεί απαιτείται η συναίνεση του έτερου συζύγου, εκτός εάν οι σύζυγοι έχουν και άλλη οικία που ανήκει από κοινού ή μεμονωμένα σε κάθε σύζυγο. Ελλείψει συναίνεσης, η οικογενειακή κατοικία μπορεί να διατεθεί κατόπιν έγκρισης από το τοπικό δικαστήριο εάν διαπιστωθεί ότι αυτό δεν είναι επιζήμιο για τα ανήλικα τέκνα και την οικογένεια. Κατά την έκδοση διαζυγίου, εάν η οικογενειακή κατοικία δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωριστά από τους δύο συζύγους, το δικαστήριο παραχωρεί τη χρήση της σε έναν εκ των συζύγων που τη ζήτησε και έχει ανάγκη στέγασης. Σε περίπτωση ανήλικων τέκνων γεννημένων εντός γάμου, το δικαστήριο αποφασίζει αυτεπάγγελτα για τη χρήση της οικογενειακής κατοικίας και μπορεί να την παραχωρήσει στον/στη σύζυγο που θα ασκεί τα δικαιώματα γονικής μέριμνας για όσο διάστημα τα ασκεί.

Μετά την έκδοση του διαζυγίου, οι πρώην σύζυγοι δεν αποτελούν πλέον νόμιμους κληρονόμους αλλήλων και στερούνται κάθε παροχής που προβλέπεται στο πλαίσιο συμφωνιών προ του θανάτου. Μετά την έκδοση του διαζυγίου, οι δωρεές σημαντικής αξίας που έγιναν σε σχέση με τον γάμο ή κατά τη διάρκειά του από έναν εκ των συζύγων ή τους στενούς συγγενείς του προς τον έτερο σύζυγο μπορούν να ανακληθούν, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που η ανάκληση δωρεάς αντίκειται στα χρηστά ήθη. Η αίτηση ανάκλησης δωρεάς κατατίθεται εντός ενός έτους μετά την έκδοση του διαζυγίου.

Το εκ του νόμου προβλεπόμενο καθεστώς της κοινοκτημοσύνης ισχύει όταν οι σύζυγοι δεν έχουν επιλέξει το καθεστώς που θα ισχύει για τις περιουσιακές σχέσεις τους και σε περίπτωση που είναι ανήλικοι ή έχουν κηρυχθεί εν μέρει ανίκανοι για δικαιοπραξία. Το περιουσιακό καθεστώς καταχωρίζεται στο «μητρώο περιουσιακών σχέσεων των συζύγων». Το περιουσιακό καθεστώς δύναται

να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια του γάμου. Η τροποποίηση καταχωρίζεται στο αρχείο πολιτικών γάμων και στο μητρώο. Το γαμικό σύμφωνο και το εφαρμοστέο εκ του νόμου περιουσιακό καθεστώς καταχωρίζονται σε ένα κεντρικό ηλεκτρονικό μητρώο που τηρείται στο Ληξιαρχείο. Το μητρώο είναι δημόσια προσβάσιμο. Όταν ένας ή αμφότεροι οι σύζυγοι προβαίνουν σε συναλλαγή με τρίτο και το περιουσιακό καθεστώς τους δεν είναι καταχωρισμένο στο μητρώο, ισχύει το εκ του νόμου προβλεπόμενο καθεστώς της κοινοκτημοσύνης.

3.3 τα ανήλικα τέκνα των συζύγων;

Ο αποδεκτός νόμιμος όρος στη βουλγαρική νομοθεσία είναι «άσκηση δικαιωμάτων γονικής μέριμνας».

Με την απόφαση διαζυγίου που εκδίδει, το δικαστήριο υποχρεούται να αποφασίζει για ζητήματα αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με τα γεννημένα εντός γάμου τέκνα και τη διατροφή τους, καθώς και τη χρήση της οικογενειακής κατοικίας. Κατά την απόφασή του, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα των τέκνων. Το δικαστήριο αποφασίζει ποιος εκ των συζύγων θα ασκεί τα δικαιώματα γονικής μέριμνας, ορίζοντας μέτρα σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, την επαφή μεταξύ τέκνων και γονέων και τη διατροφή υπέρ των τέκνων. Προκειμένου να αποφασίσει ποιος γονιός θα ασκεί τα δικαιώματα γονικής μέριμνας, το δικαστήριο αξιολογεί όλες τις συνθήκες που αφορούν το συμφέρον των τέκνων και προβαίνει σε ακρόαση των γονέων αλλά και των τέκνων όταν εκείνα είναι άνω των δέκα ετών.

3.4 την υποχρέωση καταβολής διατροφής στον άλλο σύζυγο;

Κατά άρθρο 83 του Οικογενειακού Κώδικα, διατροφή παρέχεται μόνο στον/στη σύζυγο που δεν είναι υπαίτιος/α για το διαζύγιο. Διατροφή καταβάλλεται για χρονικό διάστημα έως τριών ετών μετά τη λύση του γάμου, εκτός εάν οι διάδικοι συμφωνήσουν την καταβολή διατροφής για μεγαλύτερο διάστημα. Το δικαστήριο μπορεί να παρατείνει τα εν λόγω χρονικά διαστήματα εάν ο/η πρώην σύζυγος που εισπράττει διατροφή αντιμετωπίζει ιδιαίτερες οικονομικές δυσχέρειες, ενώ ο έτερος σύζυγος μπορεί να καταβάλει τη διατροφή χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Το δικαίωμα διατροφής ενός πρώην συζύγου παύει όταν συνάπτει νέο γάμο. Στην πράξη, οι περιπτώσεις κατά τις οποίες στους πρώην συζύγους επιδικάζεται δικαίωμα διατροφής ή επιβάλλεται υποχρέωση καταβολής διατροφής είναι εξαιρετικά σπάνιες.

4 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «δικαστικός χωρισμός»;

Η έννοια του δικαστικού χωρισμού δεν υφίσταται στην τρέχουσα βουλγαρική νομοθεσία.

Σύμφωνα με τη νομολογία, ο εν τοις πράγμασι χωρισμός σημαίνει απλώς ότι οι σύζυγοι δεν συμβιώνουν ούτε μοιράζονται την οικογενειακή κατοικία. Δεν έχει την ίδια έννοια με τον «δικαστικό χωρισμό».

5 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις του δικαστικού χωρισμού;

Βλέπε ερώτηση 4.

6 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες του δικαστικού χωρισμού;

Βλέπε ερώτηση 4.

7 Τι σημαίνει στην πράξη η έννοια «ακύρωση του γάμου»;

Η ακύρωση είναι ένα από τα μέσα που προβλέπονται από τη βουλγαρική νομοθεσία για τη λύση του γάμου. Ο γάμος που ακυρώνεται έχει όλες τις νόμιμες συνέπειες ενός έγκυρου γάμου πριν από τη λύση του από το δικαστήριο. Ο γάμος μπορεί να ακυρωθεί μόνο με δικαστική απόφαση: η ακυρότητα του γάμου δεν επιφέρει αποτελέσματα μέχρις ότου εκδοθεί η σχετική δικαστική απόφαση.

8 Ποιοι είναι οι λόγοι ακύρωσης του γάμου;

Για την ακύρωση του γάμου, ένας εκ των συζύγων πρέπει:

- να ήταν κάτω των δεκαοκτώ ετών κατά τη σύναψη του γάμου
- να διατηρεί έγγαμη σχέση με άλλο πρόσωπο
- να έχει κηρυχθεί πλήρως ανίκανος για δικαιοπραξία ή να πάσχει από ψυχική νόσο ή ψυχική αναπηρία που συνιστούν λόγο για την κήρυξή του ως ανίκανου για δικαιοπραξία
- να πάσχει από νόσο που συνιστά σοβαρό κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία των τέκνων ή του έτερου συζύγου, εκτός εάν η νόσος θέτει σε κίνδυνο μόνο τον έτερο σύζυγο, ο οποίος έχει γνώση αυτού του κινδύνου
- να είναι άμεσος ανιών ή κατιών του έτερου συζύγου

- να είναι αδελφός ή αδελφή, ανιψιός, ανιψιά ή άλλος συγγενής σε πλάγια γραμμή του έτερου συζύγου, με συγγένεια έως τετάρτου βαθμού (συμπεριλαμβανομένου του έτερου συζύγου)
- να είναι θετός γονιός ή θετό τέκνο του έτερου συζύγου
- να έχει εξαναγκαστεί στη σύναψη γάμου λόγω σοβαρού και άμεσου επαπειλούμενου κινδύνου για τη ζωή, την υγεία ή την τιμή του αιτούντος την ακύρωση συζύγου ή της οικογένειάς του.

9 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες της ακύρωσης ενός γάμου;

Ανάλογα με το ελάττωμα του γάμου, η αίτηση ακύρωσης μπορεί να κατατίθεται από τον/τη σύζυγο που θίγεται από το ελάττωμα επίσης, δύναται να κατατεθεί από τον εισαγγελέα, τον/τη σύζυγο από τον πρώτο γάμο σε περίπτωση διγαμίας, ή από τον εισαγγελέα και τον/τη σύζυγο. Το άρθρο 97 του Οικογενειακού Κώδικα περιλαμβάνει ρητό και εξαντλητικό κατάλογο των προσώπων που έχουν δικαίωμα προσφυγής για ακύρωση του γάμου και των προθεσμιών για την άσκηση προσφυγής.

Οι συνέπειες ακύρωσης του γάμου εξομοιώνονται με τις συνέπειες του διαζυγίου αναφορικά με τις προσωπικές και περιουσιακές σχέσεις μεταξύ των συζύγων, καθώς και αναφορικά με τις σχέσεις μεταξύ των συζύγων και των τέκνων τους. Για την ακύρωση του γάμου, η κακή πίστη εξομοιώνεται με την υπαιτιότητα σε περίπτωση διαζυγίου. Τα τέκνα των οποίων η σύλληψη ή η γέννηση γίνεται κατά τη διάρκεια του ακυρωθέντος γάμου θεωρείται ότι έχουν γεννηθεί εντός γάμου και ισχύει σχετικά το τεκμήριο πατρότητας.

10 Υπάρχουν εναλλακτικά εξωδικαστικά μέσα επίλυσης των θεμάτων που αφορούν ένα διαζύγιο, χωρίς προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Ο μόνος τρόπος έκδοσης διαζυγίου είναι μέσω της κατάθεσης αίτησης διαζυγίου στο δικαστήριο.

Σε περίπτωση που οι σύζυγοι επιλέγουν τη διαμεσολάβηση, η εκδίκαση της αίτησης αναστέλλεται.

11 Πού πρέπει να καταθέσω την αίτηση αγωγής διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου; Ποιες είναι οι επίσημες διαδικασίες και ποια τα σχετικά έγγραφα που πρέπει να συνοποβάλλονται με την αγωγή;

Ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το τοπικό δικαστήριο (*rayonen sad*) έχει φυσική δικαιοδοσία για την εκδίκαση αιτήσεων διαζυγίου λόγω υπαιτιότητας και αιτήσεων για ακύρωση του γάμου. Τα δικαστήρια αυτά εκδικάζουν επίσης αιτήσεις για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου. Οι αιτήσεις κατατίθενται στο αρμόδιο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του αιτούντος. Το δικαστήριο δεν εξετάζει αυτεπάγγελτα εάν έχει δικαιοδοσία, ωστόσο, παραπέμπει υποχρεωτικά την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο σε περίπτωση που ο αιτών υποβάλλει ένσταση περί αναρμοδιότητας εντός της προθεσμίας που ορίζεται για να απαντήσει στην αίτηση διαζυγίου.

Στις υποθέσεις διαζυγίου δεν είναι δυνατή η ερημοδικία.

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για τα έξοδα της διαδικασίας;

Οι διάδικοι μπορούν να λάβουν νομική συνδρομή υπό τις συνήθεις προϋποθέσεις που διέπουν την παροχή αυτής, όπως ορίζονται στον νόμο περί νομικής συνδρομής (*Zakon za pravnata pomosh*).

13 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου;

Η απόφαση έκδοσης συναινετικού διαζυγίου δεν υπόκειται σε έφεση.

Μετά την επίδοση της απόφασης ακύρωσης του γάμου ή της απόφασης διαζυγίου, ο διάδικος έχει στη διάθεσή του δύο εβδομάδες για να ασκήσει έφεση στο περιφερειακό δικαστήριο. Η απόφαση διαζυγίου παράγει αποτελέσματα ακόμα και εάν έχει ασκηθεί έφεση κατά του μέρους αυτής που αφορά την υπαιτιότητα.

14 Τι πρέπει να κάνω για να επιτύχω αναγνώριση στο παρόν κράτος μέλος απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Σε αυτήν την περίπτωση, ισχύει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, όπως εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 621 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (*Grazhdanski protsesualen kodeks*). Αρμόδιο δικαστήριο είναι το περιφερειακό δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία στον τόπο μόνιμης διεύθυνσης του καθ' ου, και εάν ο τελευταίος δεν έχει μόνιμη διεύθυνση στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία στον τόπο κατοικίας του αιτούντος συζύγου, και όταν ο τελευταίος δεν έχει τόπο κατοικίας στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, αρμόδιο είναι το δικαστήριο της Σόφιας (*Sofiyski gradski sad*).

15 Ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την προσβολή της αναγνώρισης απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Σε αυτήν την περίπτωση, ισχύει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, όπως εφαρμόζεται βάσει των άρθρων 622 και 623 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Ο διάδικος που αντίκειται στην αναγνώριση της απόφασης μπορεί να προσφύγει κατά της αναγνωριστικής απόφασης ή, κατά περίπτωση, κατά της εντολής προς εκτέλεση της απόφασης. Η αναγνωριστική απόφαση και η εντολή προς εκτέλεση μπορούν να προσβληθούν με έφεση ενώπιον του Εφετείου της Σόφιας (*Sofiyski apelativen sad*), κατά της απόφασης του οποίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου.

16 Ποιο δίκαιο εφαρμόζεται από το δικαστήριο στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαζυγίου μεταξύ συζύγων που δεν διαμένουν στο παρόν κράτος μέλος ή που έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Το ισχύον δίκαιο στην περίπτωση της ακύρωσης γάμου είναι το δίκαιο του τόπου τέλεσης του γάμου.

Οι προσωπικές σχέσεις μεταξύ των συζύγων διέπονται από το κοινό εθνικό τους δίκαιο. Εάν οι σύζυγοι έχουν διαφορετικές ιθαγένειες, οι σχέσεις τους διέπονται από το δίκαιο του κράτους όπου διατηρούν την κοινή συνήθη κατοικία τους. Ελλείψει αυτής, οι σχέσεις τους διέπονται από το δίκαιο του κράτους με το οποίο οι σύζυγοι διατηρούν από κοινού στενότερους δεσμούς.

Οι περιουσιακές σχέσεις μεταξύ των συζύγων διέπονται από το δίκαιο που διέπει τις προσωπικές σχέσεις τους.

Το διαζύγιο συζύγων ίδιας αλλοδαπής ιθαγένειας διέπεται από το δίκαιο του κράτους του οποίου είναι πολίτες κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης διαζυγίου. Το διαζύγιο συζύγων με διαφορετικές ιθαγένειες διέπεται από το δίκαιο του κράτους όπου διατηρούν την κοινή συνήθη κατοικία τους κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης διαζυγίου. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κοινή συνήθης κατοικία των συζύγων, ισχύει το βουλγαρικό δίκαιο.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/11/2015